

uden Betydning, jeg tror, at den Ordning, vi nu ere komne ind i, er bleven modtaget hele Europa over med udelt Tilfredshed.

Hvad jeg navnlig ønskede at fremhæve, er, at vi i Grunden saa vidt muligt skulde fremtidig undgaa disse Laan paa Laan, som ogsaa antydet af en æret Taler, og den ærede Minister har jo i det andet Ting fremhævet som en Foranstaltning eller en Politik, der kunde føre til at blive fri for disse Laan: en gennemført Sparsommelighed. Jeg tror, at dette, ligesom det blev modtaget med Anerkendelse og Velvillie i det andet Ting, ogsaa vistnok vil blive det her. Vi maa i de kommende Aaringer, hvor surt det end kan være, give os til at spare. Vi maa ikke indlade os paa unødige Anlæg, hvortil jeg regner mange Jernbaneanlæg, som der maaske ellers kunde være Tale om at gennemføre. Vi maa paa mange Punkter nøjes med, hvad vi have, selv om det ikke er tilfredsstillende. Jeg vil sige, at vi her i Rigsdagen f. Eks. maaske maa nøjes med den Rigsdagsbygning, vi samles i, skønt den ganske vist i alt Fald for Landstingets Vedkommende ikke er saaledes, som vi kunne ønske den. Vi maa vente, indtil Finanserne bedre sig, og indtil vi kunne faa de fornødne Penge uden netop at gøre Laan. Det samme gælder maaske om saadanne Foranstaltninger som Genopførelsen af Christiansborg Slot, om Tilvejrbringelse af et Justitspalads, om at bruge et fint Udtryk, ligeledes om Tilvejrbringelse af passende Lokaler til vore administrative Regeringskontorer, som jo ganske vist ere overordentlig tarvelige, dog maaske ikke tarveligere, end de findes i forskellige andre Lande. Alt dette maa vi vente med, vi maa have Resignation til at vente, indtil Finansforholdene bedre sig.

Naar man saa spørger, om der ikke er andre Punkter, hvor Sparsommelighed og en Begrænsning af Udgifterne kunde gennemføres, vil jeg anbefale den høje Regering at have Opmærksomheden henvendt paa, om der ikke i mange Brancher af Statsstyrelsen gør sig en noget urimelig Flothed gældende, navnlig ved, at man har et for stort Personale til at udføre det Arbejde, der foreligger. Jeg vil paa ingen Maade anbefale at sætte Lønningerne ned, tværtimod, vi maa være forberedte paa, at mange Lønninger maa betydeligt hæves, men det er for mig et Spørgsmaal, om ikke det Arbejde, der skal gøres, kunde gøres med færre Personligheder, saaledes at selv om man sætter Gagerne op, der

dog kunde blive betydelige Besparelser. — Ligeledes vil jeg henlede Opmærksomheden paa, om vi, naar det gælder om at skaffe Penge, ikke hellere maa gaa til at forhøje Skatterne, at skaffe ny Skatter, end til at søge Penge ved Laan.

Der er et Punkt, som jeg, da jeg har Ordet, gerne vil sige et Par Ord om; for det forekommer mig lidt løjerligt, at det gaar saadan hen, uden at man i hvert Fald vækker nogen Tvivl i saa Henseende. Der blev i det andet Ting udtalt, ogsaa af den ærede Finansminister, at Staten i det forløbne Halvaar, antager jeg, har været nødt til at overtrække sin Konto hos Nationalbanken med 2, 3, ja 5 Millioner, tror jeg, der blev nævnt. Hvad vil nu det sige, at man faar indtil 5 Millioner hos Nationalbanken ved simpelt hen at overtrække den Konto, som Statskassen har der? Ja, det vil ganske simpelt sige, at der optages et midlertidigt Statslaan. Men nu vide jo alle de Herrer, at ifølge Grundlovens § 47 maa intet Statslaan optages uden ifølge Lov. Det er altsaa det Spørgsmaal, der kommer frem: Kan Statskassen uden videre gøre det, som maaske adskillige private gøre, men som ikke anses for i og for sig overmaade honorabelt, nemlig overtrække sin Konto? Kan det lade sig gøre lige over for en Grundlovsparagraf som § 47? Udkræves der ikke i hvert Fald — naar det er noget, der er højest paatrængende, og som vedkommende Ministerium mener at kunne forsvare, ja næsten er nødt til at foretage — dog ikke den formelle Fremgangsmaade, at der tilvejrbringes en foreløbig Lov? Et Ministerium, der som det nuværende har Rigsdagens Tillid i saa høj Grad i begge Ting, kan naturligvis overmaade godt gøre det uden at udstede en foreløbig Lov, men jeg har blot villet fremhæve her: Skal der ikke en Lov til, i alt Fald en foreløbig Lov? Jeg har ikke villet lade denne Lejlighed gaa bort uden dog at sige et Par Ord, for det lader jo til, at de Talere, der have berørt dette Punkt, betragte det som en Selvfølge, at der ikke er noget i Vejen for, at man bare kan trække paa Nationalbanken, saa har man de Penge, man skal have. Det er i visse Henseender en farlig Fremgangsmaade, som ikke skal betragtes som en Selvfølge. Jeg vil ikke stille noget Forslag eller rejse Spørgsmaalet yderligere, men jeg vil blot bede de ærede Herrer og de høje Ministre om at være opmærksomme paa, at den Slags Ting dog nødig skulde blive Praksis her i Landet.